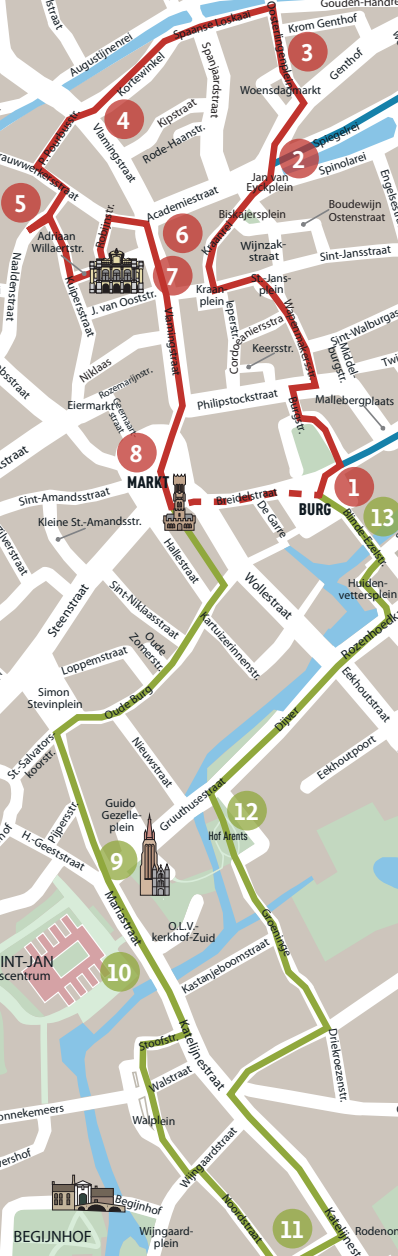
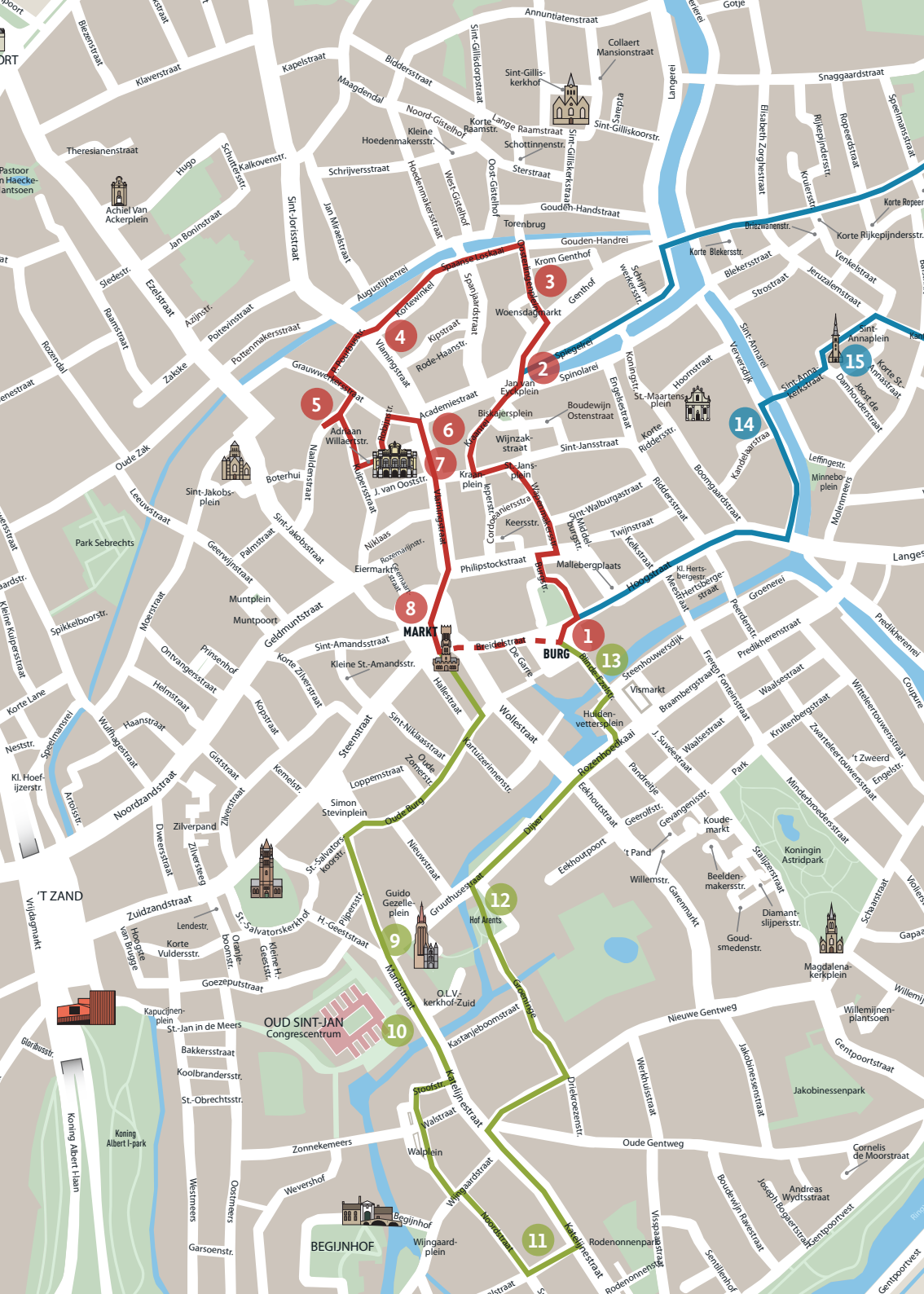

TE BRUGGHE ENDE ELDERE

wandeling langs het het loterijverhaal in Brugge

MARK

BURG

BEGIJNHOF

OUDE SINT-JAN
Congressentrum

Achiel Van
Ackerplein

Sint-Jakobs-
plein

J. van Ooststr.

St-Salvators-
kerk

O.L.V. kerkhof-
Zuid

Sint-Anna-
kerkplein

Magdalena-
kerkplein

Koning Albert I-park

Koning Albert I-park

Begijnhof

DE BRUGSE BURG

U bevindt zich op **de Burg [1]**, de locatie van het kasteel van de graaf van Vlaanderen, het administratieve en religieuze centrum van de stad. Links zien we als eerste de gebouwen van het Brugse Vrije, het huidige stadsarchief. Hier wordt de stadsrekening van 1441 bewaard, waarin de oudste vermelding van een loterij is opgenomen.

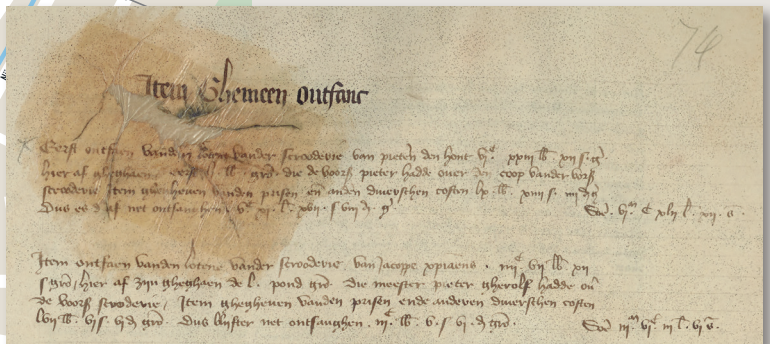
Naast het stadsarchief ziet u het laatgotische stadhuis, één van de oudste van de Nederlanden. Ernaast bevindt zich op het gelijkvloers de Romaanse Sint-Basiliuskapel en op de eerste verdieping de Basiliek van het Heilige Bloed. De Heilige Bloedprocessie gaat terug tot de 14de eeuw en verwierf de status van Unesco Immaterieel Werelderfgoed. De Nationale Loterij is een belangrijke partner van de stoet.

TIP: Loop het stadhuis binnen, de benedenzaal is vrij te bezoeken.

TIP: De Heilige Bloedkapel met de bloedrelikwie is vrij te bezoeken, er is ook een bijhorend museum.

VR-reconstructie van een middeleeuwse loterij op de Markt.

Stadsrekening uit 1441.

GENTPOORT

JAN VAN EYCKPLEIN

We steken de Burg over en wandelen via de Wapenmakersstraat, het Sint-Jansplein en de Sint-Jansstraat naar de Kraanrei.

Voor we het **Jan van Eyckplein [2]** betreden, zien we links de Poortersloge. Gebouwd in de vroege 15de eeuw, deed het dienst als vergader- en verzamelplaats van de Brugse elite en het Gezelschap van de Witte Beer. Zowel de naam Jan Van Eyck als de locatie zijn cruciaal voor het 15de-eeuwse Brugge. Het plein en de nabije omgeving vormden in de late middeleeuwen de internationale handelsbuurt van Brugge.

TIP: Kijk door de VR-kijker en aanschouw het middeleeuws Brugge. Aan de kijker start een fietsroute die je voert langs de middeleeuwse Zwinhavens.

WOENSDAGMARKT

We verlaten het Jan van Eyckplein en gaan via het Genthof linksaf naar de **Woensdagmarkt [3]**.

De relatie tussen Brugge en de Duitse Hanze gaat terug tot rond 1250. De Hanze was een samenwerkingsverband van handelaars en steden dat liep van Brugge tot in Scandinavië. In Brugge stonden ze beter gekend als Oosterlingen, naar de windrichting waaruit ze kwamen. Het was wachten tot in 1457- 58 vooraleer de Hanze hun eigen natiehuis kregen op het plein. Nadat de Hanze Brugge verliet in 1553, kreeg het plein de naam Woensdagmarkt, naar de wekelijkse markt op het plein.

We zien er het standbeeld van Hans Memling staan, één van de bekendste Vlaamse Primitieven. We steken het plein over en wandelen via het huidige Oosterlingenplein naar de Augustijnenrei.

Op de rechterkant van het Oosterlingenplein zie je de restanten van het Oosterlingenhuis, gebouwd tussen 1478 en 1491, hoogtepunt van de Brugse architectuur.

SPAANS HANDELSKWARTIER

We slaan linksaf en wandelen verder over de Spaanse Loskaai en de Korte Winkel, het voormalig **Spaans handelskwartier**. De straten waren gedomineerd door de grote woningen en magazijnen van de Spaanse wolhandelaars in de 15de- en de 16de eeuw. Op het einde van de straat zien we één van de twee nog bewaarde houten gevels in Brugge **[4]**. Tot in de 16de eeuw had het grootste deel van de huizen houten voorgevels.

HOF BLADELIN

Op het einde van de Korte Winkel steken we de Vlamingstraat over, de Pieter Pourbusstraat in. Loop de straat af en sla linksaf de Grauwwerkersstraat in en ga de Naaldenstraat in. We zien het **Hof Bladelin [5]**.

Dit stadspaleis werd opgericht door Pieter Bladelin, topfunctionaris onder hertog Philips de Goede. Rond 1470 verkocht hij het complex aan de Medici familie die er een bankfiliaal inrichtten. Tommaso Portinari nam tussen 1465 en 1480 het dagelijks bestuur van de Medici bank op zich. Voor vertegenwoordigers van de Medici's was het verboden om te gokken, toch was Portinari één van de winnaars van de loterij van 1465. Dit wijst erop dat de loterijen toen al anders bekeken werden dan gokspelen.

TIP: Betreed het binnenplein. De oudste renaissance-beelden van Brugge (een portret van Lorenzo de Medici en zijn vrouw) zijn er te zien.

Portret van Tommaso Portinari (van Hans Memling).

VOORMALIG BEURSPLEIN

Vanuit het Hof Bladelin keren we op onze stappen terug tot aan de Kuiperstraat. Deze straat, vernoemd naar de gilde van de tonnenmakers, volgen we tot aan de Adriaan Willaertstraat, hier slaan we linksaf. Deze stadswijk werd volledig heraangelegd bij de bouw van de stadsschouwburg die je rechts ziet. We slaan linksaf in het smalle Robijnstraatje, een restant van de oude middeleeuwse buurt. Op het einde ervan gaan we rechtsaf de Grauwwerkersstraat in. We bevinden ons nu tussen het huis Ter Beurze links en de loge van de Genuezen (het Frietmuseum) rechts. Op het einde van de straat, op de splitsing van de huidige Academiestraat en de Vlamingstraat, zie je het voormalige **Beursplein [6]**, de belangrijkste verzamelplaats voor internationale handel.

De naam Ter Beurze is afkomstig van de familie Van der Beurze, die er een herberg uitbaatten. Naast verschillende drankgelegenheden bevonden de natiehuizen van de Genuezen, Venetianen en Florentijnen zich hier. Dit bruisend plein was de kern van de Brugse geldwisselmarkt en de naam van de familie van der Beurze leeft nog altijd in het huidige wereldwijd verspreide begrip beurs.

STADSSCHOUWBURG

We vervolgen onze weg in de Vlamingstraat tot aan de **Stadsschouwburg [7]**.

VR-reconstructie van het voormalig Beursplein rond 1450.

Deze straat vormt de as tussen de Markt en de Beurs. De stadsschouwburg, gebouwd in 1869, vormde het toneel van een trekking van de Koloniale Loterij, de voorloper van de Nationale Loterij, in 1936. Een belangrijk kenmerk van loterijen, zowel in de middeleeuwen als nu, is dat ze openbaar worden gehouden.

TIP: Tegenover de Stadsschouwburg bevindt zich het Kraanplein. Hier stond de Brugse stadskraan, gebruikt voor het laden en lossen van wijnvaten onder controle van de schroders. Dit hele economische gebeuren lag aan de basis van de hoofdprijs van de eerste loterij in 1441.

TIP: Een replica van de kraan is te zien op het Sasplein.

De stadsschouwburg in 1936 vlak voor de trekking.

Wijnschroders aan het werk voor de Krane.

linksaf Groeninge in tot aan de tuin van het **Arendshof [12]**. Hier bevinden zich twee zuilen van de Waterhalle die op de Markt stond. Een gigantische overdekte haven, gebouwd eind 13de eeuw. Bij de bouw van het Provinciaal hof, op de plek waar de Waterhalle stond, werden deze twee zuilen opgegraven en verplaatst naar de tuin. De groeven in de zuilen zijn sporen van het scheepstouw dat jarenlang langs deze kolossen schuurde.

TIP: De tuin bevindt zich tussen twee belangrijke Brugse Musea. Aan de overzijde van het water kan u het 15de-eeuwse stadspaleis van Lodewijk van Gruuthuse bezoeken. Aan de andere kant bevindt zich het Groeningemuseum met een belangrijke kunstcollectie.

BLINDE EZELSTRAAT

We verlaten de tuin en slaan rechtsaf en wandelen langs de Dijver, één van de Brugse kanalen, tot aan het café Klein Venetië. Hier slaan we linksaf en lopen we over het Huidenvettersplein tot aan de Blinde Ezelsbrug die we oversteken. In de **Blinde Ezelstraat [13]** stond in de jaren 1440-1450 café de Blende Ezel.

Loterijaffiche van de Bogardenschool.

Voor de loterij van 1446, waar onder andere de toenmalige weduwe van Jan van Eyck aan deelnam, leverden zij de wijn. Een trekking was immers een spectaculair feest en bij een feest hoort wijn. Als we de straat doorlopen staan we opnieuw op de Burg.

TIP: In het Groeningemuseum hangt het portret van Margareta van Eyck en De Madonna met kanunnik Joris van der Paele van Jan van Eyck.

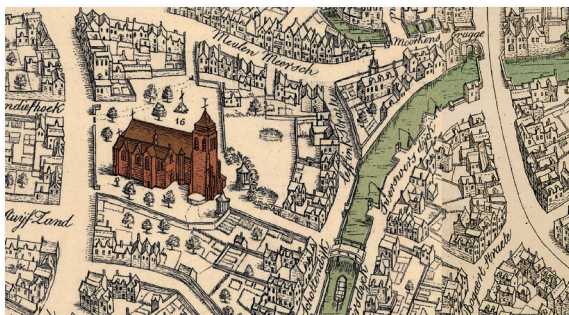
NOG TIJD?
Volg dan de blauwe lus.

EUROPACOLLEGE

We volgen de Hoogstraat tot aan het water en slaan linksaf op de Verversdijk tot aan de Sint-Annabrug. Links zien we het voormalig Jezuïetencollege, nu één van de campussen van het **Europacollege [14]**. Het Brugse Europacollege werd in 1949 opgericht na de Europese Conferentie van Den Haag. Zowel in de vestiging in Warschau als hier in Brugge kan men Europese studies op universitair niveau volgen. De Nationale Loterij was één van de partners bij de restauratie van het complex aan de Verversdijk en ondersteunt tegenwoordig nog steeds jaarlijks twee beursstudenten.

SINT-ANNAKERK

Aan de overzijde van de Sint-Annabrug lopen we rechtdoor tot aan de **Sint-Annakerk [15]**. De bouw van de kerk verliep moeizaam en in 1554 kregen de kerkmeesters toestemming van Karel V om een loterij in te richten om de kerk eindelijk af te werken.

De Sint-Annakerk op de kaart van Marcus Gerards (1562).

JERUZALEMKAPEL

Loop vervolgens rond de kerk en sla rechtsaf de Jeruzalemstraat in. We zien de indrukwekkende Jeruzalemkapel, deze maakt deel uit van het Adornesdomein, van de familie Adornes uit Genua en dateert uit de 15de eeuw.

We lopen via de Peperstraat voorbij het Adornesdomein en slaan aan de splitsing linksaf de Stijn Streuvelstraat in. Op het einde van straat bevindt zich het gebouw van de **Sint-Jorisgilde [16]**. Schuttersgilden waren oorspronkelijk opgericht als broederschappen of verenigingen van weerbare mannen die de stad, vrijheid of gemeente verdedigden. De Sint-Jorisgilde is de Oudste kruisboogschuttersgilde van het land, met een eerste vermelding in 1321, en ook een van de eerste die een loterij organiseerde in 1457 en 1486.

SINT-SEBASTIAANSGILDE

We nemen de Kruisvest en aan de derde straat links, treffen we de **Sint-Sebastiaansgilde** aan [17].

Deze gilde is uniek in het Brugse verenigingsleven. Ze bestaat sinds de 14de eeuw en heeft een zeer rijk archief dat start in 1379 en doorloopt tot de dag van vandaag. Rekeningen en affiches tonen aan dat de gilde reeds in 1560 een loterij organiseerde. Een loterij in 1753 ging door in de Koningszaal van de Gilde en werd vereeuwigd in een schilderij dat er nog steeds te bewonderen is. De Nationale Loterij steunt dit unieke erfgoed en voorziet o.a. in financiële steun voor de restauratie van het schilderij.

TIP: Een bezoek aan de Gilde is mogelijk op afspraak.

We naderen stilaan het vertrekpunt.
We wandelen de Carmerstraat uit tot aan de Langerei waar we het water oversteken en via de Spiegelrei tot aan het Van Eyckplein wandelen en vandaar naar de Burg.

We hopen dat u genoten heeft.

Affiche van de loterij van de gilde in 1560.

Het gildehuis van Sint-Sebastiaan (in de 17de eeuw).

 **nationale
loterij**
MEER DAN SPELEN

Realisatie : Lennert Lapeere, Thais Aerts, Frank Demeyere, Veerle Geurs

Copyright : fig. 1: Timescope, Universiteit Gent; fig. 2: Stadsarchief Brugge; fig. 3: Metropolitan Museum of Art, New York; fig. 4: Timescope, Universiteit Gent; fig. 5: Nationale Loterij; fig. 6: Bayerische Staatsbibliothek; fig. 7: Stadsarchief Brugge; fig. 8: Brugse Musea; fig. 9: Timescope, Universiteit Gent; fig. 10: Universiteitsbibliotheek Gent; fig. 11: Koninklijke Bibliotheek van België (KBR).

Voor meer informatie
Pour plus d'information
For more information